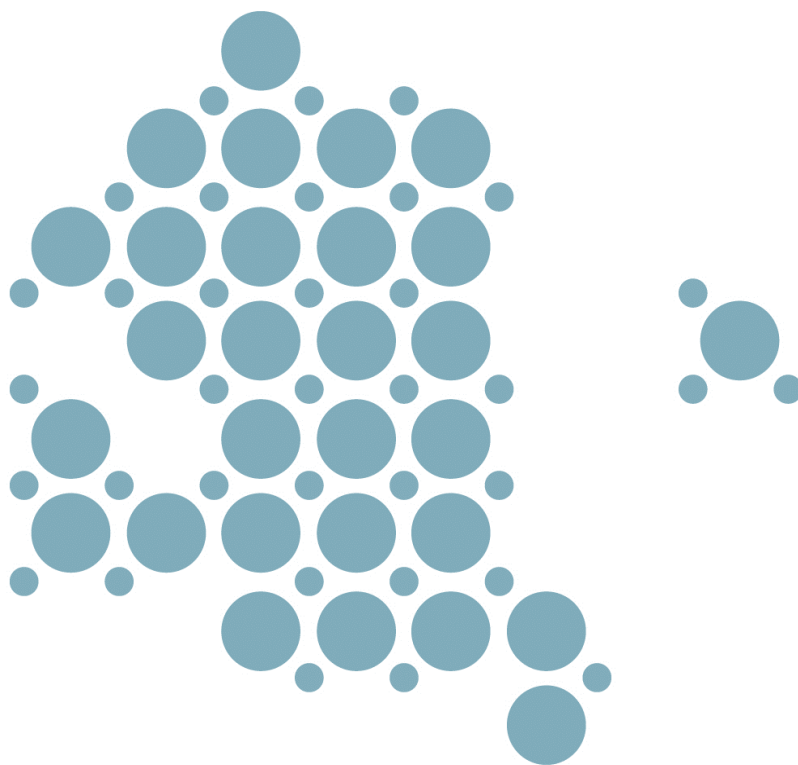

BILAG 1 TIL RAMMEAFTALE 2023-2024: STYRINGSDEL

Kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning.....	4
2. Aftale om udvikling i udgifter per dag 2023-2024.....	5
2.1. Styrings- og udviklingstiltag for 2023-2024	6
2.2. Økonomimodel.....	6
2.3. Monitoreringsmodel.....	7
3. Takstmodel	8
3.1. Takstmodellens omkostningselementer	8
3.1.1 Direkte omkostninger	8
3.1.2 Indirekte omkostninger	9
3.1.3 Beregnede omkostninger	9
3.1.4 Almindelige indtægter	10
3.1.5 Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	10
3.1.6 Fordeling af omkostningselementer i tilbud med flere takstniveauer	10
3.2 Flere takstniveauer (takstdifferentiering) og tillægsydelser	11
3.3 Beregningsgrundlaget.....	11
3.4 Kendte og faste takster	11
3.5 Efterregulering.....	11
3.6 Særlige tilbud og ydelser	12
4. Principper for samarbejde	12
4.1 Frister for afregning for brug af tilbud.....	12
4.2 Opsigelsesvarsler	12
4.3 Opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter SEL §§ 107 og 108.....	13
4.4 Opkrævning af egenbetaling i tilbud efter SEL §§ 109 og 110	13
4.5 Opfølgingsmekanismer for borgeres placering i takstniveauer	13
4.6 Aftale om etablering og lukning af tværkommunale tilbud og pladser.....	14
4.7 Principper for etablering af tilbud uden brug af fælles økonomimodel.....	14
4.8 Principper for lukning og omlægning af tilbud	15
4.9 Kommuners overtagelse af regionale tilbud	15
4.10 Køb og salg af pladser uden for hovedstadsregionen	15
5. De mest specialiserede tilbud	16
5.1 Nødbremsemodellen.....	17
5.2 Værktøjskasse med særlige tiltag.....	19
5.3 Krav til de mest specialiserede tilbud.....	20
5.4 Task force	20
6. Børnehuset og Socialtilsyn	20
7. National koordination	21

8. Procedurer for fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter SEL §§ 107 og 108	22
8.1 Handlekommunens opgaver	22
8.2 Tilbud/Drifteherrerens opgaver	22
8.3 Interne flytninger og klagesager	23
8.4 Handle-/Betalingskommune	23
8.5 Mailingliste til fremsendelse af oplysninger	23
9. Fælles visitationsaftale vedr. kommunikationscentrene	23
9.1 Visitationsaftale	24
9.2 Arbejdsgange og hensigtserklæringer	24
9.3 Hensigtserklæring om arbejdsgange vedrørende kommunikationscentre	25
9.4 Samarbejde mellem kommunikationscentre og kommuner	26
9.5 Fordele ved at indgå samarbejdsaftaler	26
9.6 Opmærksomhedspunkter	26
9.7 Eksempler på indhold af samarbejdsaftaler	26
10. Initiativer i forbindelse med økonomiaftale 2020	28
10.1 Justering af takstmodellen	28
10.2 Finansieringsmodel for sundhedslovsydelser til borgere på botilbud	28
10.3 Standardkontrakter	28

1. INDLEDNING

Kommunerne har ansvaret for koordineringen af det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Koordineringen af de to områder omfatter ansvaret for udarbejdelse af en rammeaftale for det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Dette dokument omfatter aftaler, takstmodel samt procedurer på det takstbelagte område til Rammeaftale 2023-2024. Formålet er, at den skal være med til at lægge rammerne for kapacitetsudviklingen og udviklingen i udgifter pr. dag i de kommende to år for de omfattede tilbud i kommunerne i hovedstadsregionen og i Region Hovedstaden. Desuden er formålet at øge bevidstheden om og stillingtagen til de styringsmæssige konsekvenser af, at kommunerne på det specialiserede socialområde er afhængige af at købe og sælge pladser på sociale tilbud på tværs af kommunegrænserne og af Region Hovedstaden.

Rammeaftalen skal indeholde følgende elementer vedrørende økonomi og kapacitet:

- ▶ Angivelse af, hvilke konkrete tilbud der er omfattet.
- ▶ Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen.
- ▶ Aftaler om takst- og prisstrukturen for de omfattede tilbud.
- ▶ Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser.
- ▶ Aftaler om principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregion.
- ▶ Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud.
- ▶ Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.

Rammeaftalen skal indgås hvert andet år og senest den 1. december. Herefter har den virkning fra 1. januar det følgende år. Rammeaftalen 2023-2024 er således gældende for perioden 1. januar 2023 til 31. december 2024 og omfatter takster, der er gældende i denne periode.

Aftalen indgås mellem kommunalbestyrelserne i hovedstadsregionen og med Region Hovedstaden, for så vidt angår de tilbud, regionen driver. Alle kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden er dermed aftalepart i Rammeaftalen uden hensyn til omfanget af deres køb og salg af tilbud. Loven kræver, at aftalen bliver indgået i enighed.

Rammeaftalen er baseret på den fælles takstmodel, som er udviklet af kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden, og lægger sig dermed i forlængelse af tidligere drøftelser og aftaler mellem kommunerne. Region Hovedstaden kan løse opgaver for en kommune inden for rammeaftalens område mod fuld indtægtsdækning beregnet efter Styringsdelens principper. Takstberegningen for de *regionsdrevne tilbud* følger principperne i den fælleskommunale takstmodel. Dog er de indirekte omkostninger beregnet konkret og holder sig inden for rammerne af den kommunalt aftalte maksimale overheadprocent.

Rammeaftalen er et redskab til at understøtte det kommunale samarbejde i hovedstadsregionen og samarbejdet mellem kommunerne og regionen. Der er tale om anbefalinger til kommunerne, som skal understøtte den individuelle dialog mellem brugerkommuner og driftsherrer om både kvalitet og pris, som er udgangspunktet for køb og salg af pladser. Rammeaftalen er opdelt i en styringsdel og en udviklingsdel.

Pr. 1. januar 2023 skulle en ny finansieringsbekendtgørelse træde i kraft. Processen er dog forsinket og forventet ikrafttræden er nu d. 1.1.2024. Med den nye bekendtgørelse beregnes og defineres takster for et tilbud herefter som to takster; en servicetakst og en basistakst.

Der vil i den forbindelse blive udarbejdet et tillægsnotat til Rammeaftale 2023-2024 om ændrede vilkår, principper mv. samt en beskrivelse af hvad service- og basistakst indeholder. Tilpasningerne til Rammeaftale 2023-2024 vil blive forelagt KKR Hovedstaden til godkendelse, når den nye bekendtgørelse er offentliggjort.

Der vil forekomme et større arbejde for driftsherre/tilbud i forbindelse med fastsættelse af de nye takster og takstniveauer, herunder en dialog med og information til betalingskommunerne om eventuelle ændrede takster for deres borgere.

2. AFTALE OM UDVIKLING I UDGIFTER PER DAG 2023-2024

Kommunerne i hovedstadsregionen har i perioden 2011-2024 indgået aftaler om udviklingen på de takstbelagte tilbud inden for det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Region Hovedstaden har indgået aftalerne fra 2014.

Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden har igen indgået en aftale om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Aftalen har siden 2019 lydt:

- ▶ At udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, hvert år maksimalt må stige med pris- og lønfremskrivningen.

Aftalen omhandler *udgifter* per dag og ikke *taksten* per dag. Forskellen mellem udgifter og taksten er de såkaldte beregnede omkostninger – dvs. værditab og forrentning af primært bygninger. Taksten kan altså stige mere end udgiften samtidigt med at rammeaftalen overholdes – for eksempel hvis en institution tager en ny bygning i brug. Aftalen gælder for kommunens *gennemsnitlige udgifter* - ikke udviklingen i udgifter *per takst* eller *per institution*. Kommunen kan derfor godt overholde Rammeaftalen selvom udgifterne per dag på én institution stiger mere end rammeaftalens krav, hvis blot der sker et tilsvarende fald i udgifter per dag på en anden institution.

Modellen for opfølgning på udviklingen i udgifter er fortsat:

- Kommunerne og Region H skal én gang årligt udfylde et indberetningsskema om, hvorvidt de overholder aftalen eller ej. Hvis aftalen overholdes, skriver den ansvarlige leder under på, at udgifterne pr. dag ikke stiger med mere end pris- og lønudviklingen. Hvis aftalen ikke overholdes, bedes de kort begrunde dette. Indberetningsskemaet sendes retur til Fælleskommunalt sekretariat for det specialiserede socialområde.
- Kommunerne og Region H modtager samtidig et vejledningsskema, som de kan bruge til at understøtte deres indberetning med beregninger. Skemaet ligner det tidligere takstindberetningsskema og bruges til at udregne den gennemsnitlige udvikling i udgifter pr. plads pr. dag samlet for kommunen samt overheadprocenten. Vejledningsskemaet er kun til internt brug i kommunerne, og skal ikke sendes til sekretariatet.
- Økonomigruppen og sekretariatet gennemgår forklaringerne – og KKR Hovedstaden orienteres om hvilke kommuner, der ikke overholder aftalen.
- Som en del af opfølgningen vil økonomigruppen og Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde og specialundervisning derudover årligt udvælge målgruppe/tema/tilbud fra monitoreringsrapporten til ad hoc analyser

2.1. STYRINGS- OG UDVIKLINGSTILTAG FOR 2023-2024

KKR Hovedstaden opfordrer hovedstadsregionens kommuner og Region Hovedstaden til fortsat at fastholde et stort fokus på effektiv ressourceudnyttelse og innovativ udvikling af tilbud og indsatser på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet.

Herunder opfordres kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden til systematisk at arbejde med følgende områder:

- ▶ At kommunerne på myndighedssiden har fokus på at gennemføre styringsmæssige tiltag, som sikrer effektiv ressourceudnyttelse, herunder grundig udredning og match af tilbud, systematisk opfølgning på sager i forhold til effekt og økonomi, aktiv anvendelse af kvalitetsstandarder m.v.
- ▶ At kommunerne har fokus på faglig metodeudvikling og kompetenceudvikling af medarbejderne på myndighedssiden.
- ▶ At driftsherrerne har fokus på udvikling og omlægning af tilbud, der imødekommer den fremtidige efterspørgsel efter fleksible tilbud og indsatser med fokus på borgerens udvikling.
- ▶ At driftsherrerne arbejder målrettet med anvendelse af differentierede takster inden for de eksisterende rammer i Rammeaftalen.
- ▶ At driftsherrerne har fokus på anvendelse af velfærdsteknologi i indsatserne.
- ▶ At driftsherrerne har fokus på at udvikle tilbuddene, så de kan dokumentere effekterne af indsatserne.
- ▶ At driftsherrerne har fokus på faglig metodeudvikling og kompetenceudvikling af medarbejderne.

2.2. ØKONOMIMODEL

Rammeaftalen omhandler også, hvordan vi forpligter hinanden økonomisk til udvikling af tilbudsviften, herunder til at oprette nye tilbud og udvide med pladser på eksisterende tilbud. Den fælles økonomimodel understøtter udvikling af tilbudsviften.

KKR Hovedstaden besluttede på sit møde den 7. februar 2020 at udvikle en økonomimodel for etablering af nye pladser i eksisterende tilbud og for fremadrettet etablering af helt nye tilbud til målgruppen *”voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd e.l.”*.

Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde og specialundervisning har udviklet en økonomimodel, som giver driftssikkerhed i opbygningsfasen for de driftsherrer, der opretter de nye pladser. Økonomimodellen gælder for både kommunale driftsherrer og Region Hovedstaden og blev godkendt i alle 29 kommunalbestyrelser i foråret 2021. Økonomimodellen skal muliggøre at arbejde med at udvikle pladser til udvalgte målgrupper én for én.

Første del af økonomimodellen gjaldt udvidelse på eksisterende tilbud, hvilket sikrer et stærkt fagligt setup og organisering. KKR Hovedstaden godkendte d. 15. oktober 2021 Den Sociale Virksomheds projektforslag om udvidelse af Lyngdal med 6 pladser med brug af økonomimodellen. Pladserne åbnes i 2022 og 2023.

Det er et stort udviklingsarbejde, og det er gennem Rammeaftalen 2021-2022 erfaret, at der er stor velvilje og interesse for projektet, men at det tager tid at gennemgå disse ændringer. Vi er med til at sætte en retning, og der har været stor politisk opbakning i alle 29 kommuner i hovedstadsregionen igennem hele perioden.

Fremadrettet arbejde med økonomimodellen

Som en del af det fortsatte arbejde med den fælles økonomimodel, vil der i Rammeaftale 2023-2024 være to sideløbende spor. Økonomimodellen skal justeres, så den fremadrettet også gælder oprettelse af helt nye tilbud, og dermed ikke kun udvidelse på eksisterende tilbud. Modellen gælder fortsat for målgruppen *”voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd e.l.”*. Fokus vil dog fremadrettet også inddrage den lettere del af målgruppen.

Derudover skal der gennemføres en ny spørgeskemaundersøgelse og efterfølgende afdækning blandt kommunerne i hovedstadsregionen. Dette for at sikre en viden om det aktuelle og konkrete behov kommunerne oplever ift. kapacitet, målgrupper mv.

2.3. MONITORERINGSMODEL

Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde og specialundervisning ønskede en ny model til monitorering af udvikling i udgifterne på det specialiserede socialområde. Formålet med modellen er at give kommunerne i KKR Hovedstaden et samlet overblik over udviklingen i udgifter og målgrupper på det specialiserede socialområde samt viden om vigtige faktorer, der påvirker udviklingen i udgifterne.

Monitoreringen følger udgiftsudviklingen generelt og på et mere detaljeret niveau. Den giver mulighed for at følge udgifter og mulige forklaringer på ændringer i udgifter i hver enkelt kommune, såvel som for alle kommuner i KKR Hovedstaden under ét. Ligeledes vil den bidrage til at skabe overblik over udviklingstendenser både på børne-, unge- og voksenområdet, og på den baggrund komme med anbefalinger til det videre arbejde.

Ud over rapporten sendes et monitoreringsværktøj til hver enkelt kommune i hovedstadsregionen, som kommunerne kan benytte til at sammenligne data fra egen kommune med andre sammenligningskommuner. Dette værktøj kan bruges i den lokale styring af området og i kommunalpolitiske oplæg med forskellige fokusområder.

Monitoreringsopgaven er forankret i Fælleskommunalt sekretariat for det specialiserede socialområde og vil årligt fremgå af den fælleskommunale hjemmeside www.hovedstadenskommuner.dk. Til monitoreringen benyttes data fra Danmarks statistik og fra Ballerup Benchmark¹.

Anbefalinger fra Monitorering 2022

På baggrund af Monitorering 2022² har arbejdsgruppen udarbejdet følgende anbefalinger:

1. **Kommunerne skal sikre den rette tilbudsvifte mhp. udviklingen i antallet af diagnoser.** Det anbefales, at kommunerne fortsat har fokus på udviklingen i diagnostyperne og den store stigning i det samlede antal diagnoser for på den vis at sikre den rette tilbudsvifte (fx ved anvendelse af den vedtagne økonomimodel). Der ses særligt en udvikling i antallet af borgere med autismespektrumforstyrrelser og ADHD på børne-, unge-, og voksenområdet. Det anbefales desuden, at kommunerne er opmærksomme på snitfladerne med regionen ift. behandling og håndtering af det stigende antal borgere med diagnoser.
2. **Kommunerne skal være opmærksomme på tilbudsviften ift. særlige dagtilbud og særlige klubber og anvendelsen heraf.** I forlængelse af anbefaling 1 anbefales det, at kommunerne er opmærksomme på forholdet mellem inklusion af børn- og unge på almenområdet og den høje anvendelse af særlige dagtilbud og særlige klubber blandt kommunerne i hovedstadsregionen.
3. **Kommunerne skal have opmærksomhed på udgiftsudviklingen på krisecentre og herberger.** Det anbefales, at kommunerne fortsat har øget opmærksomhed på de stigende udgifter til krisecentre og

¹ Specialundervisningsområdet indgår ikke.

² Monitorering 2022 godkendes samtidig med Rammeaftale 2023-2024.

herberger. Set i lyset af ændringerne ift. statsrefusion på området anbefales det, at områdets udgiftsudvikling følges tæt. Det anbefales derfor, at kommunerne i hovedstadsregionen samlet beslutter sig for, at der som minimum indberettes oplysninger til Danmarks Statistik på §§ 109 og 110 på handlekommuneniveau.

4. **Kommunerne skal have en særlig opmærksomhed på den store stigning i udgifterne til private tilbud.** Det anbefales, at kommunerne er opmærksomme på stigningen i de samlede udgifter til private og selvejende tilbud, og inddrager dette faktum i arbejdet med at sikre en relevant tilbudsvifte.
5. **Kommunerne skal sikre validering af egne data i Danmarks Statistik.** Det anbefales, at der arbejdes videre med forbedring af data til Danmarks Statistik; herunder validering af data og styrkelse af dataindberetningerne. Ved at forbedre data bliver det lettere for kommunerne at benchmarke på tværs af kommunegrænser og dermed lære af hinanden. Der arbejdes fortsat henimod at udfase Ballerup Benchmark, så den samlede dataindsamling fremover sker til Danmarks Statistik.
6. **Kommunerne skal arbejde hen imod styrkede budgetforudsætninger for det specialiserede socialområde.** Det anbefales, at kommunerne fortsat arbejder med at styrke budgetforudsætningerne i forhold til styring og ledelse af det specialiserede socialområde.

I arbejdet med bedre data er det erfaret undervejs, at der ligger en større opgave i, at få valideret data. Som en del af udarbejdelsen af den årlige monitoreringsrapport afholder Fælleskommunalt sekretariat derfor et årligt dataarrangement.

3. TAKSTMODEL

Takstmodellen anvendes til beregning af takster for 2023, og tager udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. 219 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner af 10. februar 2022.

Takstmodellen omfatter alle tilbud på det specialiserede socialområde, specialundervisning, specialtandpleje og misbrugsbehandling efter Sundhedsloven samt STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse), hvor der sker salg af pladser til kommuner.

Grundprincippet for takstfastsættelsen er, at taksterne skal beregnes på baggrund af de samlede langsigtede gennemsnitsomkostninger og -indtægter i de pågældende tilbud.

3.1. TAKSTMODELLENS OMKOSTNINGSELEMENTER

KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden anbefaler, at driftsherrerne anvender en fælles model til beregning af takster og efterregulering, der inddeler takstberegningen i de enkelte omkostningselementer, jf. den model, der fremgår af appendix til Rammeaftalen. Anvendelse af denne model skal bidrage til at sikre, at alle centrale elementer af takstberegningen indgår i kommunernes og Region Hovedstadens takstberegninger. Samtidig giver modellen en vis fleksibilitet i forhold til beregning af de direkte omkostninger.

Der anvendes den samme beregningsmetode ift. omkostninger på alle typer tilbud, medmindre andet er aftalt. Beregning af omkostninger baseres på budgettet for det år, taksten gælder.

Der er en klar skelnen mellem direkte, indirekte og beregnede omkostninger. Nedenstående beskrivelse af omkostningselementerne er ikke udtømmende, men angiver retningslinjer for takstberegningen.

3.1.1 DIREKTE OMKOSTNINGER

De direkte omkostninger består af alle de udgifter og indtægter, der direkte knytter sig til den pågældende aktivitet. Det vil som udgangspunkt sige de udgifter og indtægter, der fremgår af tilbuddenes budget, men også den andel af budgetbeløbet, der entydigt kan henføres til tilbuddet.

Direkte omkostninger omfatter således:

- ▶ Løn til personale ansat på tilbuddene (samtlige lønandele, fx pensionsbidrag, feriepenge, jubilæumsgratiale, atp, AER), samt andel af centrale lønpuljer, som ikke er udmøntet på budgetteringstidspunktet.
- ▶ Øvrige personaleudgifter til personale ansat på tilbuddene (uddannelse, udviklingsudgifter, tjenesterejser, befordring, forsikringer).
- ▶ Køb (leasing) af varer og tjenesteydelser, som foretages af tilbuddene og afholdes af tilbuddenes budget.
- ▶ Tilbuddenes ejendomsudgifter (huseje, varme, el, vand, skatter, afgifter, forsikringer, vedligeholdelse, snerydning, rengøring).
- ▶ Transport af brugere, det vil sige den del af brugertransport, der er omfattet af tilbuddenes transportforpligtelse og som er en del af tilbuddenes budget (fx udflugter o.l.). Befordring mellem hjem og tilbud afregnes direkte med den enkelte kommune og indgår ikke i takstberegningen.
- ▶ Administrative udgifter som budgetmæssigt er henført direkte til tilbuddet, det vil sige både løn, øvrige personaleudgifter, samt køb af varer og tjenesteydelser. Det gælder også tilbuddets udgifter til konsulentbistand, supervision og rådgivning.
- ▶ Udgifter forbundet med tilsyn (Socialtilsyn).
- ▶ Reparation og vedligeholdelse. Her kan budgettet tilpasses det enkelte tilbuds forhold, eller der kan anvendes en vejledende norm i budgetteringen svarende til to procent af de øvrige direkte omkostninger.

3.1.2 INDIREKTE OMKOSTNINGER

De indirekte omkostninger består af de udgifter og indtægter, der er budgetteret i driftsherres budget og som er nødvendige for driften af tilbuddet, men som ikke direkte og entydigt kan fordeles på det enkelte tilbud. Indirekte omkostninger omfatter således:

- ▶ Andel af løn og øvrige personaleudgifter til personale ansat i centrale støttefunktioner (visitation, rådgivning, personaleafdeling, økonomiafdeling, jura, kommunikation, politisk og administrativ ledelse m.m.).
- ▶ Hertil skal lægges øvrige udgifter der knytter sig til personalet ansat i centrale støttefunktioner (IT-udstyr, IT-systemer, møbler, inventar, kontorhold, telefon, kantine, ejendomsudgifter - jf. eksempler på ejendomsudgifter under de direkte omkostninger).
- ▶ Andel af køb af varer og tjenesteydelser der indgår i driften af tilbuddet, men som foretages af driftsherren og afholdes på det centrale/fælles budget (fx andel i udviklingsomkostninger, i centrale IT-systemer og telefonanlæg m.v.).

I takstberegningen for 2022 har kommunerne i gennemsnit anvendt en overheadprocent på 6. Kommunerne i hovedstadsregionen har fortsat frem mod 2024 et mål om en overheadprocent på 6 procent. Dette følges der op på i forbindelse med opfølgning på udvikling i udgifter, som foretages årligt. Region Hovedstaden beregner de indirekte omkostninger konkret og holder sig inden for rammerne af den kommunalt aftalte maksimale overheadprocent.

3.1.3 BEREGNEDE OMKOSTNINGER

Beregneede omkostninger består af de omkostninger, hvor der ikke er overensstemmelse mellem udgift og omkostning i budgetåret. Det betyder, at større anskaffelser og bygningsudgifter, der optages i driftsherres anlægskartotek kun indgår i takstberegningen med de efterfølgende års forrentning og afskrivning. De beregnede omkostninger omfatter således:

- ▶ Beregnede *tjenestemandspensioner* (hvis pensionerne er forsikringsmæssigt afdækket, skal den beregnede tjenestemandspension anvendes og ikke udgifterne til forsikringsdækningen).
 - De fremtidige udgifter til tjenestemandspensioner for ansatte tjenestemænd indregnes i takstgrundlaget med en fast procentdel af lønsummen for de på tilbuddet ansatte tjenestemænd. Dette gælder uafhængigt af, om pensionerne er afdækket forsikringsmæssigt eller ej.
 - Der anvendes en procentsats på 20,3.
 - Det bemærkes, at det beregnede pensionsbidrag kun skal dække den del af pensionsforpligtelsen, som ligger efter 1. januar 2007. Pensionsrettigheder, som er opsparet før denne dato er udlignet ved overførslen af aktiver og passiver fra amt til kommuner og region.

- ▶ *Forrentning og afskrivning af alle de aktiver*, der medgår til driften af tilbuddet (der medtages ikke forrentning af likvide midler/driftskapital).

Den enkelte driftsherres regnskabspraksis afgør værdiansættelse og afskrivningsprofil på de aktiver, der medgår til at levere ydelsen. Der er således ikke forskellige afskrivningsmetoder inden for samme kommune/region. Det forudsættes til gengæld, at:

- ▶ Ingen driftsherrer opskriver værdien af aktiver overført fra det tidligere amt, medmindre værdiforøgelsen kan begrundes i en værdiforøgende reovering eller lignende.
- ▶ Ingen driftsherrer ændrer regnskabspraksis med det formål at øge takstniveauet.
- ▶ Aktiver som anskaffes (straksafskrives) over tilbuddets driftsbudget kan ikke indgå i tilbuddets kapitaludgifter (gælder også forrentning).
Renten på et 20-årigt fast forrentet lån i Kommunekredit anvendes til at beregne forrentningen af aktiverne. Rentesatsen opgøres per 1. april året forud for takstberegningens år, så beregningen kan danne grundlag for den årlige rammeaftalerede gørelse og gælder for taksten det efterfølgende år.

Det betyder, at:

- ▶ Variationen i renteniveauet bliver opfanget med ca. et års forsinkelse, men medfører en øget *prissikkerhed*.
- ▶ Det er *restgælden*, der forrentes. Det vil sige aktivets værdi primo året, før nedskrivningen med de afskrivninger, der foretages i takstberegningens år.

3.1.4 ALMINDELIGE INDTÆGTER

Fra summen af direkte, indirekte og beregnede omkostninger fratrækkes almindelige indtægter, for eksempel salg af producerede ydelser. Her kan også indgå indtægter fra beboeres egenbetaling af serviceydelser (kost, rengøring, vask m.v.).

3.1.5 LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD OG SIKREDE AFDELINGER

For de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, som har en objektiv finansieringsandel, fratrækkes den objektive finansiering fra takstgrundlaget inden beregning af takst per dag.

3.1.6 FORDELING AF OMKOSTNINGSELEMENTER I TILBUD MED FLERE TAKSTNIVEAUER

I tilbud med flere takstniveauer skal det omkostningsbaserede budget fordeles ud på de enkelte takstniveauer. Fordelingen af omkostningerne skal afspejle det reelle ressourceforbrug inden for de enkelte takstniveauer. Driftsherren kan enten fordele de direkte, indirekte og beregnede omkostninger ud fra konkrete vurderinger af ressourceforbruget inden for hver enkelt takstgruppe, eller forholdsmæssigt efter fordelingsnøgler fastsat af driftsherren.

Af appendix til Rammeaftalen fremgår et eksempel på en model til beregning af takster fordelt på de forskellige omkostningselementer.

3.2 FLERE TAKSTNIVEAUER (TAKSTDIFFERENTIERING) OG TILLÆGSYDELSER

Driftsherre kan vælge at inddele en ydelse eller en ydelsespakke i to eller flere takstniveauer, når taksten for de enkelte niveauer afspejler forskelligt indhold eller omfang af ydelsen eller ydelserne. Driftsherre skal tilstræbe at holde antallet af takstniveauer på et niveau, der sikrer gennemsigtighed i prisstrukturen. En inddeling i to eller flere takstniveauer skal foretages ud fra grupperinger af borgerne med udgangspunkt i borgernes funktionsevneniveau og behov for ydelser. En borger tilhører som udgangspunkt én takstindplacering, hvorfor individuelle særtakster forhandles derudover.

Til hvert takstniveau ønskes der, at der kan være tilknyttet en beskrivelse af borgergruppens funktionsevneniveau, der kan tage udgangspunkt i den terminologi og kategorisering af funktionsevneniveauer, der anvendes i Fælles faglige begreber (VUM2) eller i socialfaglige metoder som Socialstyrelsens udredningsværktøj på børnehandicapområdet. Det er hensigtsmæssigt, at der benyttes den samme produktbeskrivelse ift. borgerens behov.

Desuden skal der til hvert takstniveau tilknyttes en ydelsesbeskrivelse, der tydeligt angiver omfanget (fx tidsanvendelse) og tyngden af de leverede ydelser (fx socialpædagogisk støtte, terapi, pleje og omsorg m.v.). Taksten skal afspejle ydelsen.

For tilbud, som er mulige at anvende i større eller mindre grad (fx dagtilbud), kan driftsherre indregne benyttelsesgraden som en procentvis afvigelse fra taksten. Benyttelsesgraden af dagtilbud kan også anvendes til inddeling i takstniveauer i botilbud.

3.3 BEREGNINGSGRUNDLAGET

Taksten beregnes på grundlag af en belægningsprocent i tilbuddet, som fastsættes på baggrund af den forventede aktivitet i tilbuddet. Den forventede belægningsprocent beregnes som et gennemsnit af belægningsprocenterne to år forud for budgetåret. For 2023 anvendes gennemsnittet af den faktiske belægningsprocent i 2020 og 2021. Dette gælder også for tilbud med differentierede takster.

Såfremt driftsherre har viden, der tilsiger, at belægningen vil blive højere end gennemsnittet af de to forudgående år, kan driftsherre vælge at anvende en højere belægningsprocent. Har der været tale om en midlertidig overbelægning, kan denne udelades i beregning af belægningsprocenten. Der kan aldrig anvendes en belægningsprocent over 100.

Ved takstberegning for kvindekrisecentre, forsorgshjem og på misbrugsområdet skal belægningsprocenten beregnes på baggrund af antallet af betalende brugere de to forudgående år.

3.4 KENDTE OG FASTE TAKSTER

Taksterne beregnes for ét år ad gangen og skal gøres kendte, så snart de foreligger og inden den 1. januar i det år taksterne gælder, og kan ikke siden ændres. Risikoen for, at taksten er fejlbehæftet, påhviler driftsherren.

Det er aftalt mellem kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden, at takster for kommunalt og regionalt drevne tilbud beregnet efter principperne i Rammeaftalen i udgangspunktet ikke er til forhandling.

3.5 EFTERREGULERING

Efterregulering for kommunale og regionale driftsherrer kan findes i [Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner \(retsinformation.dk\) §3-7.](#)

Beregning af efterregulering

Af appendix til Rammeaftalen fremgår et eksempel på en model til beregning af efterregulering. Modellen er illustreret med en simulering af efterregulering over en 3-årig periode.

Beregning af efterregulering i tilbud med flere takstniveauer

Af appendix til Rammeaftalen fremgår et eksempel på en model til beregning af efterregulering. Modellen er illustreret med en simulering af efterregulering over en 3-årig periode.

3.6 SÆRLIGE TILBUD OG YDELSER

Der er nogle tilbud, som har eller udvikler meget specialiserede ydelser, blandt andet lands- og landsdelsdækkende tilbud. Samtidig bliver nogle tilbud specielt tilpasset den enkelte borger eller midlertidigt tilrettelagt i forbindelse med ventetid til tilbud. I forbindelse med rammeaftalen gives mulighed for at aftale andre betalingsmodeller end de anbefalede og indgå særftaler mellem brugerkommuner og driftsherrer.

Særftaler giver som udgangspunkt ikke driftsherre ret til at træde ud af aftalen om udviklingen i udgifter per dag. Driftsherrer, der har indgået særftaler, bør således fortsat tilstræbe at opfylde aftalen om udviklingen i udgifter per dag. En særftale kan, dog ved fremvisning af dokumentation, bruges som forklaring på afvigelser fra aftalen om udviklingen i udgifter per dag.

4. PRINCIPPER FOR SAMARBEJDE

4.1 FRISTER FOR AFREGNING FOR BRUG AF TILBUD

Driftsherrerne afregner månedsvis forud hver den 10. i måneden. På forudbestilte aflastningspladser meldes afbud senest 14 dage før det aftalte tidspunkt. Afbud senere end 14 dage før medfører betaling for den bestilte aflastning.

4.2 OPSIGELSESVARSLER

Der er fastlagt opsigelsesvarsler for de forskellige tilbud. For alle tilbud gælder, at opsigelsesvarslet bortfalder, hvis en opsagt plads bliver besat med det samme.

- ▶ Sociale tilbud (botilbud, dagtilbud og beskyttet beskæftigelse): Løbende måned plus 30 dage.
- ▶ Akutpladser på børneområdet: Løbende måned plus 30 dage.
- ▶ Aflastning: Løbende måned plus 30 dage. Afbud for bestilt plads senest 14 dage før.
- ▶ Beskæftigelsescentre og erhvervsmæssig afklaring: Løbende måned plus 30 dage.
- ▶ Specialtandpleje: Løbende måned plus 30 dage.
- ▶ Specialundervisning, børn, samt STU: Løbende måned plus 30 dage.

Der er ikke aftalt opsigelsesvarsler for herberger og krisecentre samt misbrugstilbud.

Forlænget varsel ved opsigelse af flere pladser

Når en brugerkommune på samme tilbud vælger at opsig tre eller flere pladser inden for en periode på tre løbende måneder, eller pladser svarende til indtægter på 20 procent eller mere af tilbuddets takstbaserede indtægtsbudget, forlænges opsigelsesvarslene til løbende måned plus seks måneder.

K29 kan aftale længere opsigelsesvarsler på enkelte, særligt sårbare tilbud. Der er for 2023-2024 ikke aftalt længere varsler på konkrete tilbud.

4.3 OPKRÆVNING AF BEBOERES EGENBETALING I TILBUD EFTER SEL §§ 107 OG 108

Handlekommune fastsætter og opkræver beboeres betaling af boligbetaling, varme og el i tilbud efter Servicelovens §§ 107 og 108.

Tilbud/driftsherre opkræver beboeres betaling af serviceydelser, herunder kost, rengøring, vask m.v., i tilbud efter Servicelovens §§ 107 og 108. Tilbud/driftsherre skal i beregningen af takster for de pågældende tilbud fratække beboernes betaling af serviceydelser.

For tilbud efter Servicelovens § 108 skal tilbud/driftsherre årligt fremsende de nødvendige oplysninger (beregning af den omkostningsbestemte boligbetaling, samt oplysninger om udgifter til el og varme) til brug for handlekommunernes fastsættelse af beboernes egenbetaling af boligbetaling, el og varme.

For tilbud efter Servicelovens § 107 skal tilbud/driftsherre årligt fremsende de nødvendige oplysninger om den maksimale boligbetaling samt el og varme til brug for handlekommunernes fastsættelse af beboernes betaling af boligbetaling, el og varme.

Opgavefordelingen mellem handlekommune og tilbud/driftsherre er udarbejdet af hensyn til at sikre mest hensigtsmæssige sagsgange samt ud fra et hensyn om at fastholde muligheden for at arbejde rehabiliterende med beboerne i forhold til varetagelse af økonomiske forpligtelser. Handlekommunen kan uddelegere opkrævning af beboeres betaling af boligbetaling, el og varme i tilbud efter Servicelovens §§ 107 og 108 til et tilbud/driftsherre, såfremt tilbud/driftsherre vil indgå en aftale om dette. Betalingen af boligbetaling, el og varme skal fastsættes af handlekommunen. Den af tilbuddet opkrævede betaling af boligbetaling, el og varme afregnes med handlekommunen konkret og må ikke indgå i takstgrundlaget.

Af afsnit 8 fremgår den nærmere procedure for fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling samt tilbud/driftsherres tilvejebringelse af oplysninger for tilbud efter Servicelovens §§ 107 og 108.

4.4 OPKRÆVNING AF EGENBETALING I TILBUD EFTER SEL §§ 109 OG 110

Borgerens egenbetaling fastsættes på nationalt niveau, jf. bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter Servicelovens §§ 109 og 110 - og reguleres én gang om året med pris- og lønudviklingen.

Opkrævningen foretages af borgers handlekommune, der kan træffe afgørelse om bortfald eller nedsættelse af egenbetaling. Det er kommunalbestyrelsen i borgernes handlekommune, der fastsætter rammerne for den konkrete og individuelle vurdering af bortfald eller nedsættelse af egenbetalingen. De årlige satser offentliggøres på Social- og Ældreministeriets hjemmeside hvert år i december måned.

4.5 OPFØLGNINGSMEKANISMER FOR BORGERES PLACERING I TAKSTNIVEAUER

Handlekommune og driftsherre/tilbud har pligt til at rette henvendelse til hinanden, såfremt det vurderes, at en borger bør flyttes til enten et højere eller et lavere takstniveau.

Én gang årligt skal der i samarbejde mellem handlekommune og driftsherre/tilbud, for eksempel i forbindelse med opfølgning på handleplaner, foretages en vurdering af borgerens funktionsniveau og behov for ydelser med henblik på borgerens placering i takstniveau.

Handlekommune og driftsherre/tilbud kan ud fra en vurdering af borgerens funktionsniveau og behov for ydelser til enhver tid anmode om omplacering af en given borger fra ét takstniveau til et andet.

Den modsatte part skal tilstræbe at oplyse, om man er enig i denne vurdering senest ti hverdage fra, at der foreligger et tilstrækkeligt oplyst grundlag til vurdering af sagen. For at sikre fremdrift i sagsbehandlingen skal den modsatte part ved modtagelse af anmodning om omplacering hurtigst muligt indhente de nødvendige oplysninger om sagen.

I tilfælde af uenighed henstilles til, at handlekommune og driftsherre/tilbud i fællesskab, og i dialog med borgeren, hurtigst muligt finder alternative løsninger inden for samme tilbud under hensyntagen til borgerens rettigheder. Hvis der ikke kan findes en løsning inden for tilbuddet, er det handlekommunens forpligtelse at finde alternative tilbud til borgeren.

Ved enighed om omplacering fastsættes tidspunktet for iværksættelse af omplaceringen efter konkret aftale mellem handlekommune og driftsherre/tilbud.

4.6 AFTALE OM ETABLERING OG LUKNING AF TVÆRKOMMUNALE TILBUD OG PLADSER

KKR Hovedstaden har indgået en konkret tværkommunal aftale med Region Hovedstadens Sociale Virksomhed om oprettelse af 6 pladser jf. serviceloven §108 i 2022-2023. Pladserne etableres i tilknytning til botilbuddet Lyngdal. Målgruppen er "voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd e.l".

Den nye fælles økonomimodel for etablering af tilbud og pladser anvendes i etablerings- og opstartsperioden. Den fælles økonomimodel er vedtaget i KKR Hovedstaden i februar 2021. For mere information om økonomimodellen kan kontaktes Fælleskommunalt sekretariat.

Den fælles økonomimodel for etablering af nye tilbud eller pladser kan anvendes af en eller flere kommuner, der i fællesskab ønsker at etablere nye pladser eller tilbud. Den fælles økonomimodel er kun gældende for de kommuner, der har underskrevet aftalen og kan ikke forpligte kommuner, der ikke har underskrevet aftalen.

Der er ikke indgået aftale om lukning af pladser eller tilbud i Region Hovedstaden.

4.7 PRINCIPPER FOR ETABLERING AF TILBUD UDEN BRUG AF FÆLLES ØKONOMIMODEL

Ved etablering af et nyt tilbud, der forventes at være afhængigt af salg af pladser til andre kommuner, er det driftsherres ansvar at vurdere behovet for tilbuddet og dimensioneringen af det.

Ved etablering af et nyt tilbud, som vil være afhængig af salg af pladser til andre kommuner, kan driftsherre indgå aftaler med konkrete kommuner om følgende alternative finansieringsmodeller:

- ▶ Forpligtende købsaftaler. Herved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser garanterer for betaling af et bestemt antal pladser i et tilbud i en aftalt periode, hvis pladserne ikke efterspørges af andre.
- ▶ Aftaler om delt finansieringsansvar. Herved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre.

Aftalerne skal indgås med konkrete kommuner og kan ikke forpligte kommuner, som ikke er omfattet af aftalen. Desuden kan driftsherre ved etablering af nye tilbud vælge at anvende en lavere belægningsprocent i en opstartsperiode. Længden af opstartsperioden fastsættes af driftsherre, men må maksimalt være løbende år plus 12 måneder. Driftsherre skal informere brugerkommunerne om, hvorvidt der anvendes en lavere belægningsprocent i en opstartsperiode, inden brugerkommunerne visiterer borgere til tilbuddet.

Ved anvendelse af lavere belægningsprocent i en opstartsperiode gælder følgende undtagelser fra det gældende princip om efterregulering af over- og underskud:

- ▶ Driftsherre må ikke efterregulere som følge af underskud i forhold til det omkostningsbaserede budget i opstartsperioden.
- ▶ Overskud i forhold til det omkostningsbaserede budget på mere end fem procent skal efterreguleres over for de kommuner, der har anvendt tilbuddet i opstartsperioden.

Efter opstartsperiodens ophør skal driftsherre anvende en estimeret belægningsprocent, der er fastsat ud fra belægningsprocenten i sammenlignelige tilbud. Denne beregningsmetode må maksimalt anvendes i tre år efter opstartsperiodens ophør. Herefter skal driftsherre anvende det gældende princip for beregning af belægningsprocenten.

4.8 PRINCIPPER FOR LUKNING OG OMLÆGNING AF TILBUD

Driftsherre skal selv afholde alle udgifter forbundet med lukning af tilbud.

Driftsherre kan indregne etableringsudgifterne ved omlægning af tilbud i taksterne fremadrettet fra næste budgetår efter gældende principper for forrentning og afskrivning, således at de takstændringer, dette måtte medføre, er kendte på forhånd.

Ved lukning og omlægning af tilbud skal driftsherre i forbindelse med varsling af ændringerne inddrage brugerkommunerne med henblik på planlægning af overgangsperioden. Planlægningen kan blandt andet omfatte konkrete planer for ind- og udslusning af borgere.

Ved lukning og omlægning af tilbud har handlekommunen ansvar for at finde alternative tilbud til borgere, som ikke længere kan rummes i tilbuddet. For at give driftsherre mulighed for at tilpasse kapacitet og indhold i tilbuddet skal brugerkommunerne varsle om forventede markante ændringer i efterspørgslen, så snart viden herom foreligger.

4.9 KOMMUNERS OVERTAGELSE AF REGIONALE TILBUD

En kommunalbestyrelse kan en gang i hver valgperiode overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen. En kommunalbestyrelse, der ønsker at overtage et regionalt tilbud, skal meddele Regionsrådet dette senest den 1. januar i valgperiodens tredje år.³ For valgperioden 2022-2026 skulle dette således være meddelt senest den 1. januar 2024. Meddelelse herom skal indskrives i Rammeaftalen for pågældende år. Overtagelse af tilbuddet skal ske senest den 1. januar i valgperiodens fjerde år, dvs. for valgperioden 2022-2026 den 1. januar 2025.

Når kommunen fremsætter en anmodning om overtagelse, påhviler det regionen at fremkomme med overtagelsesvilkårene.⁴

Af hensyn til overholdelse af varslingsreglerne i forhold til berørte medarbejdere, en hensigtsmæssig driftstilrettelæggelse og gennemførelse af en god overdragelsesproces er det i rammeaftalen fastlagt, at overtagelse normalt sker ved et årsskifte, og at kommunens anmodning om overtagelse senest fremsættes 1. januar året før overtagelsen og gerne i forbindelse med kommunens godkendelse af rammeaftalen for året før overtagelsen. Anmodning til regionen om overtagelse af tilbud forudsætter behandling i kommunalbestyrelse/byråd, inden regionen udarbejder det konkrete overtagelsestilbud. Varsling af medarbejdere kan først bindende ske på grundlag af en endelig indgået aftale om overtagelsen mellem kommunalbestyrelse/byråd og Regionsrådet.

4.10 KØB OG SALG AF PLADSER UDEN FOR HOVEDSTADSREGIONEN

³ Jf. Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love.

⁴ Jf. Bekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2006.

Aftaler indgået i rammeaftaler kan kun binde rammeaftalens parter. Det betyder, at rammeaftalen alene regulerer køb og salg af pladser mellem brugerkommuner og driftsherrer med beliggenhed inden for samme region.

I forhold til køb og salg af pladser mellem brugerkommuner og driftsherrer med beliggenhed i andre regioner anbefales det, at der ved hvert køb og salg af pladser udarbejdes konkrete og individuelle købskontrakter, der regulerer forpligtelsen for såvel brugerkommune som driftsherre. Købskontrakterne bør indeholde aftaler om forhold som underskudsdeling, takst, afregning, opkrævning af egenbetaling m.v.

5. DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD

Rammeaftale 2023-2024 omfatter 11 tilbud på henholdsvis børne-, unge- og voksenområdet, som er defineret som mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen, og har behov for en særlig tværkommunal opmærksomhed. Tilbuddene er målrettet målgrupper med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling og udgør en delmængde af de højt specialiserede tilbud omfattet af Rammeaftalen. De 11 tilbud er følgende:

Tilbud på børne- og ungeområdet:

- ▶ Hjerneskadecenter Virum
- ▶ Nødebogård
- ▶ Sofieskolen
- ▶ 3Kløveren
- ▶ Troldeмосen

Tilbud på voksenområdet:

- ▶ Blindenetværket
- ▶ Bredegård Døv/blindeafdeling
- ▶ Jonstrupvang
- ▶ Rønnegård
- ▶ Stokholtbuen
- ▶ Lyngdal.

Tilbuddene i Rameaftale 2023-2024 er i forvejen defineret som højt specialiserede tilbud og er derfor tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. De mest specialiserede tilbud skal således betragtes som en delmængde af tilbuddene der følges i regi af Rameaftalen.

De lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger betragtes ikke som mest specialiserede tilbud, da disse tilbud er særskilt defineret i bekendtgørelser og i forvejen har særlige vilkår og finansieringsformer.

5.1 NØDBREMSEMODELLEN

De mest specialiserede tilbud er underlagt en særlig tværkommunal opmærksomhed, som er formuleret i en tværkommunal samarbejdsmodel defineret som Nødbremsemodellen. Modellen omfatter en række fælleskommunale procedurer og tiltag, som skal bidrage til at sikre, at de mest specialiserede kompetencer i disse tilbud bevares og udvikles. Modellen beskrives nedenfor:

- ▶ Modellen træder alene i kraft undtagelsesvist, det vil sige, at den ikke automatisk er gældende for alle tilbud defineret som mest specialiserede.
- ▶ Modellen er dynamisk og har løbende fokus på udviklingen på det specialiserede socialområde fagligt, metodemæssigt, behovsmæssigt og økonomisk.
- ▶ Modellen har fokus på incitamenter, herunder både for brugerkommuner og driftsherrer.
- ▶ Modellen understøtter en omkostningseffektiv drift og styring af tilbuddene.

Modellen består af følgende overordnede elementer:

1. Driftsherre for et tilbud, der er defineret som mest specialiseret, har mulighed for at indstille tilbud, som driftsherre vurderer har behov for en særlig opmærksomhed, for eksempel hvis det vurderes at være lukningstruet.
2. På baggrund af indstillingen foretages en grundig afdækning af tilbuddets situation samt alternativer til tilbuddet.
3. På baggrund af den grundige afdækning foretages en vurdering af, om der er behov for særlige tværkommunale tiltag til bevarelse af tilbuddets viden og kompetencer.
4. Endelig træffes en beslutning om iværksættelse af særlige tiltag.

Nødbremsemodellen - Samarbejdsmodel om de mest specialiserede tilbud

Grundvilkår	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tilbud, der karakteriseres som mest specialiseret, får <u>ikke</u> automatisk tildelt særlige vilkår. ▶ Først hvis et tilbud er i vanskeligheder, og efter en grundig afdækning af problemstillingerne hos tilbuddet, vil det blive vurderet om tilbuddet skal tildeles særlige vilkår.
Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> ▶ De tilbud i hovedstadsregionen, der lever op til kriterierne for mest specialiserede tilbud.
Udslagsgivende faktor	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tilbud, der er omfattet af målgruppen, og hvor driftsherre har en særlig bekymring omkring tilbuddets eksistensgrundlag.
Handling	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Samarbejdsmodellen giver driftherre mulighed for at indstille tilbuddet til behandling i KKR Hovedstadens Embedsmandsudvalg for det specialiserede socialområde og specialundervisning. ▶ Indstillingen skal omfatte en detaljeret beskrivelse af den særlige problemstilling, som driftsherre vurderer, at tilbuddet er i, herunder beskrivelser af overordnede økonomiske data, bl.a. udvikling i belægningen m.v.
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> ▶ På baggrund af driftherres indstilling foretages en vurdering af tilbuddet i forhold til efterspørgsel, alternativer inden- og uden for regionen, tilbuddets karakter m.v. ▶ Det forudsættes, at driftherre forinden selv har ageret som en økonomisk ansvarlig leverandør, herunder vurderet følgende muligheder for at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer, der kan nedbringe omkostninger fx samdrift med andre tilbud, fællesledelse m.m. ▶ Embedsmandsudvalget kan videresende en indstilling til task forcen, og angive særlige fokusområder og opmærksomhedspunkter, som skal indgå i task forcens grundige afdækning af tilbudets økonomi m.v. ▶ Task forcen igangsætter et afdækningsforløb, og har som led heri mulighed for at indhente yderligere dokumentation og data om det konkrete tilbud. ▶ På baggrund af den grundige afdækning vurderer task forcen, hvorvidt der er tale om et tilbud, der fremadrettet skal være til rådighed i hovedstadsregionen for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere, og i givet fald, om der er behov for særlige tiltag. Task forcen indstiller vurderingen til Embedsmandsudvalget. ▶ Vurderes der at være behov for særlig opmærksomhed, kan task forcen (og Embedsmandsudvalget) trække på en liste med mulige tiltag, der kan iværksættes i forhold til det konkrete tilbud. ▶ Embedsmandsudvalget beslutter, om de vil tilslutte sig task forcens indstilling, herunder forslag til tiltag, eller om udvalget oplever behov for yderligere afdækning i regi af task forcen. ▶ Embedsmandsudvalget indstiller beslutninger om særlige tværkommunale tiltag til KKR Hovedstaden, der træffer den endelige beslutning om handling i forhold til det konkrete tilbud. ▶ Ved tilbud, hvor Region Hovedstaden er driftsherre, skal Region Hovedstaden indgå i beslutningsprocessen.
Særlige tiltag	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Særlige tiltag vurderes individuelt i forhold til den konkrete sag og driftsherre. ▶ Inspiration til særlige tiltag kan findes i en værktøjskasse med mulige tiltag, som dog ikke er en udtømmende liste. Der kan derfor komme andre tiltag i spil. Se nedenfor.

Derudover er det ved omlægning og lukning af de mest specialiserede tilbud relevant at indgå tværkommunale aftaler om, hvordan det vurderes om eventuelle faglige kompetencer og specialiseret viden går tabt, samt hvordan denne eventuelle særlige kompetencer eller viden kan bevares eksempelvis ved overførelse til andet tilbud.

Det centrale i nødbremsemodellen er, at der først, efter en vurdering med afsæt i en grundig afdækning af tilbuddets økonomi m.v., kan bevilliges særlige vilkår til et tilbud, der opfylder kriterierne for mest specialiserede tilbud. Det er således først, når tilbuddet oplever problemer, at der kan indgås særlige

aftaler om tværkommunalt samarbejde eller særlige vilkår for pågældende med henblik på at sikre den fortsatte eksistens af et tilbud. Dette vurderes desuden at medvirke til, at driftsherrer for de mest specialiserede tilbud fortsat har incitament til at sikre en rentabel drift af tilbuddet – modsat at et tilbud, som er defineret som mest specialiseret, per automatik har særlige fordele.

5.2 VÆRKTØJSKASSE MED SÆRLIGE TILTAG

Nedenfor er oplistet eksempler på en række mulige særlige tiltag, der kan iværksættes for at sikre, at den særlige viden og kompetencer i et mest specialiseret tilbud bevares. Listen er ikke udtømmende, hvorfor der i konkrete sager kan forekomme andre tiltag.

- ▶ Tilbuddet lukker, men der indgås samarbejde mellem kommuner og eventuelt region om at sikre specialviden og kompetencer i andre tilbud eller tiltag. *Herunder omplacering af konkrete medarbejdere i andre tilbud eller tiltag i hovedstadsregionen.*
- ▶ Samarbejde mellem kommuner og eventuelt region om udvikling af indholdet i tilbuddet. *Herunder vidensdeling om særlige pædagogiske forhold, udskillelse af konsulentydelser, og ændre organisering af driften.*
- ▶ Forlængede opsigelsesvarsler. *Vil kunne give en forlænget planlægningshorisont ift. tilbud til borgerne. Aktuelle brugerkommuner bør høres inden de pålægges forlængede opsigelsesvarsler.*
- ▶ Lavere budgetteret belægningsprocent. *Dette indebærer reelt en takststigning for tilbuddet.*
- ▶ Anden finansieringsmodel - takstfinansiering kombineret med objektiv finansiering. *En finansieringsmodel, hvor takstfinansiering kombineres med objektiv finansiering kender kommunerne fra finansieringen af pladser på de landsdækkende sikrede afdelinger. Modellen omfatter, at den ene del af omkostningerne i tilbuddet betales gennem en takst for kommunernes forbrug af pladser, mens den anden del dækkes af objektiv finansiering. Den objektive finansiering er typisk beregnet efter en fordelingsnøgle, eksempelvis antallet af borgere inden for målgruppen. Det er muligt at skruer modellen sammen på flere måder ift. vægtning af de to finansieringselementer i deres indbyrdes forhold.*

Fordelen ved denne model er, at den både indeholder et element af aktivitetsafhængig finansiering, hvilket giver tilbud incitament til at tilpasse sit forbrug til takstindtægterne, samt et element af grundfinansiering, der gør tilbuddet mindre sårbart over for store udsving i aktiviteten og derved bidrager til en vis driftssikkerhed.

Der bør være stor opmærksomhed på at adskille de to finansieringskilder. Adskilles de ikke kan det give urealistisk budgetlægning eller manglende kapacitetstilpasning, hvilket kan føre til efterregulering af den objektive finansiering. Desuden kan der være en risiko for, at kommunerne, via den objektive finansiering, medfinansierer unødigt kapacitet.

- ▶ Anden finansieringsmodel - forpligtende købsaftaler. *Herved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser garanterer for betaling af et bestemt antal pladser i et tilbud i en aftalt periode, hvis pladserne ikke efterspørges af andre. Aftalen indgås typisk mellem driftsherre og konkrete kommuner, og er ikke forpligtende for kommuner uden for aftalen.*

Fordelen ved denne model er, at tilbuddet sikres fuld finansiering, selvom der ikke er fuld belægning. Den umiddelbare risiko ved modellen er, at man holder hånden kunstigt under et tilbud, i stedet for at finde mere hensigtsmæssige og varige løsninger.

- ▶ Anden finansieringsmodel - aftaler om delt finansieringsansvar. *Herved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud uden, at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre. Aftalen indgås typisk mellem driftsherre og konkrete kommuner, og er ikke forpligtende for kommuner uden for aftalen.*

Fordelen ved denne model er, at finansieringen af tilbuddet er spredt ud på flere hænder, hvilket mindsker risikoen for den enkelte kommune. En udfordring ved modellen kan være at sikre incitament for andre kommuner til at indgå i delt finansieringsansvar, uden at det udfordrer den lige adgang til tilbuddet for alle kommuner.

5.3 KRAV TIL DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD

Der er opstillet en række krav til de tilbud, som lever op til kriterierne for de mest specialiserede tilbud. Formålet med kravene er at tydeliggøre, at der med den særlige opmærksomhed, som de mest specialiserede tilbud kan få, hvis de kommer i vanskeligheder, også følger en forpligtelse til at udvikle tilbuddene, stille viden og ekspertise til rådighed, samt at dokumentere indsatserne.

Der stilles således følgende krav til de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen:

- ▶ Tilbuddet skal efterstræbe at være på forkant og løbende udvikle sig i forhold til målgruppernes behov, metoder, velfærdsteknologi, kommunernes efterspørgsel efter ydelser og pladser m.v.
- ▶ Tilbuddets viden, ekspertise og pladser skal være tilgængelig for alle kommuner i hovedstadsregionen, og der må ikke gives forrang til borgere fra driftsherres egen kommune eller geografisk nærområde.
- ▶ Tilbuddet skal levere synlig og offentlig tilgængelig dokumentation og effekt af indsatserne i tilbuddet.

Ydermere er der opsat nogle kriterier for at kunne blive kategoriseret som Mest specialiseret. Opstillingen af kriterier og udvælgelsen af tilbud tager udgangspunkt i en omfattende kortlægning af de mest specialiserede tilbud foretaget i 2012 og 2013. Kriterierne gennemgås i Rameaftalen bilag 2: Udviklingsdel.

5.4 TASK FORCE

Task forcen består af centrale nøglepersoner på både børne, unge- og voksenområdet, herunder fagpersoner fra både myndigheds- og driftsherrekommuner samt Region Hovedstaden.

Task forcen vil hvert andet år foretage en vurdering af behov for og efterspørgsel efter de mest specialiserede tilbud blandt alle kommuner i hovedstadsregionen. Dette kan blandt andet ske samtidig med indhentning af oplysninger til Rameaftalen. Der vil således løbende blive foretaget en vurdering af de tilbud, der i pågældende år opfylder kriterierne for mest specialiserede tilbud, og en vurdering af nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af Rameaftalen.

Task forcen samles efter nødvendighed samt benytter sig af mailhøring. Derudover vil task forcen kunne samles i forbindelse med akutte behov for vurdering af tilbud, jf. samarbejdsmodellen.

6. BØRNEHUSET OG SOCIALTILSYN

I forbindelse med indgåelse af Rameaftalen skal kommuner og region drøfte aktiviteter, drift og finansiering for det kommende år med Børnehuset og Socialtilsynet i regionen, jf. § 50 a i lov om social

service og Socialtilsynet, som godkender og fører tilsyn med sociale tilbud i regionen, jf. § 2, stk. 2 i lov om socialtilsyn.

Drøftelserne med Socialtilsyn Hovedstaden og Børnehus Hovedstaden vil foregå i regi af Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde og specialundervisning. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i årsrapporterne fra henholdsvis Børnehus Hovedstaden og Socialtilsyn Hovedstaden.

Derudover vil Socialtilsyn Hovedstaden og Børnehus Hovedstaden en gang årligt levere en status vedrørende aktiviteter, drift og finansiering til KKR Hovedstaden.

7. NATIONAL KOORDINATION

Socialstyrelsen har med afsæt i den nationale koordinationsstruktur mulighed for at udsende centrale udmeldinger om udvalgte målgrupper eller særlige indsatser. Formålet med de centrale udmeldinger er dels at afdække og sikre kapacitet og det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til målgrupperne, dels at sikre den nødvendige tværkommunale og tværregionale koordinering og planlægning omkring målgruppernes behov på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde.

De centrale udmeldinger danner baggrund for en dialog mellem landets kommunalbestyrelser og Socialstyrelsen om de højt specialiserede indsatser og tilbud til de pågældende målgrupper. Indgangen til dialogen er rammeaftalesamarbejdet.

Kommunalbestyrelserne skal afrapportere samlet på de centrale udmeldinger i forbindelse med fastlæggelse af Udviklingsdelen, som indgår i Rammeaftalen. Som led i kommunernes afrapportering på de centrale udmeldinger ønskes det afdækket på tværkommunalt og tværregionalt niveau, hvordan kommunerne og regionerne nu og fremadrettet samarbejder om at videreudvikle og sikre tilstrækkeligt udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud, der er tilpasset de enkelte målgruppers særlige behov.

I de foregående år har kommunerne afrapporteret på tre centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen vedrørende målgrupperne:

- Udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug
- Borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling
- Borgere med svære spiseforstyrrelser

På baggrund af afrapporteringerne er Socialstyrelsen gået i dialog med kommunalbestyrelserne om, hvorvidt der på nationalt plan er en tilstrækkelig koordinering, der sikrer det fornødne udbud af højt specialiserede døgnbehandlingsindsatser til målgrupperne.

Den centrale udmelding om *udsatte gravide*: Der er i første kvartal 2022 afholdt to faglige seminarer om behandlingsindsatser til socialt udsatte gravide med rusmiddelforbrug. Kommunerne afventer Socialstyrelsens vurdering af, hvordan behandlingen af afrapporteringerne på den centrale udmelding fortsat skal forløbe.

Den centrale udmelding om *borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling*: Der har i første kvartal 2022 været afholdt møde i Social- og Ældreministeriets arbejdsgruppe om Kofoedsminde, hvor afrapporteringerne på den centrale udmelding var på dagsordenen. Social- og Ældreministeriet arbejder på et udkast til en rapport fra arbejdsgruppen. Behandling af afrapporteringerne på den centrale udmelding følger arbejdsgruppens proces.

Den centrale udmelding om *borgere med svære spiseforstyrrelser*: Socialstyrelsens endelige rapport om afrapporteringen afkræfter Socialstyrelsens bekymring for tilbudsstrukturen til borgere med svære spiseforstyrrelser, og den centrale udmelding er dermed afsluttet.

8. PROCEDURER FOR FASTSÆTTELSE OG OPKRÆVNING AF BEBOERES EGENBETALING I TILBUD EFTER SEL §§ 107 OG 108

Proceduren beskriver ansvars- og opgavefordelingen mellem handlekommune og tilbud/driftsherre i forbindelse med fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Proceduren er gældende for tilbud og handlekommuner, som er omfattet af hovedstadsregionens Rammeaftale 2023-2024 på det specialiserede socialområde og specialundervisning.

Proceduren er udarbejdet med udgangspunkt i følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 (BEK nr 1335 af 28/11/2017)
- Bekendtgørelse om lejerrettigheder til beboere i visse tilbud efter serviceloven (BEK nr. 715 af 19/06/2013).

8.1 HANDLEKOMMUNENS OPGAVER

SEL § 107

Handlekommunen fastsætter beboerens betaling af boligbetaling, el og varme. Handlekommunen skal foretage en vurdering på baggrund af oplysninger om den maksimale boligbetaling samt el og varme, som fremsendes af tilbud/driftsherre.

SEL § 108

Handlekommune fastsætter beboerens boligbetaling, el og varme. Boligbetalingen fastsættes på baggrund af:

- Omkostningsbestemt betaling. Oplyst af tilbud/driftsherre,
- Indkomstbestemt boligbetaling. Beregnet af handlekommunen
- Og under hensyntagen til handlekommunens serviceniveau, for eksempel i form af et vejledende rådighedsbeløb.

El og varme fastsættes på baggrund af oplysninger fra tilbud/driftsherre.

Ved anvisning af bolig efter Servicelovens § 108 skal handlekommunen udarbejde et boligdokument til beboeren.

I forbindelse med den årlige fastsættelse af beboerens betaling af boligbetaling, el og varme i tilbud efter § 108 skal handlekommune varsle beboeren om eventuel forhøjelse af boligbetalingen senest to måneder før, jf. bekendtgørelsen om lejerrettigheder § 9. Handlekommunen skal vedlægge en klagevejledning til boligdokument og varslingsdokument.

8.2 TILBUD/DRIFTHERRERS OPGAVER

SEL § 108 Indflytning

I forbindelse med indflytning skal tilbud/driftsherre fremsende oplysninger om omkostningsbestemt boligbetaling, el, varme samt serviceydelser til handlekommune. Oplysninger skal

fremsendes i skabelonen, som findes på den fælleskommunale hjemmeside:

www.hovedstadenskommuner.dk

Årlig varslings

I forbindelse med årlige varslings af egenbetaling skal tilbud/driftsherre fremsende oplysninger om omkostningsbestemt boligbetaling, el, varme samt serviceydelser til handlekommune. Der skal fremsendes en varslings pr. borger. Tilbud/driftsherre skal fremsende nødvendige oplysninger for det efterfølgende år senest den 1. oktober. Oplysninger skal fremsendes i skabelonen, som findes på den fælleskommunale hjemmeside: www.hovedstadenskommuner.dk

8.3 INTERNE FLYTNINGER OG KLAGESAGER

I forbindelse med en beboers interne flytning i et tilbud efter Servicelovens § 108, skal der udarbejdes et nyt boligdokument for den nye bolig til beboeren.

I forbindelse med klagesager skal tilbud/driftsherre på handlekommunens opfordring levere relevant dokumentation for fastsættelse af egenbetalingen, så handlekommunen kan overholde de gældende tidsfrister for klagesagen.

8.4 HANDLE-/BETALINGSKOMMUNE

I de tilfælde hvor der er forskellig handle- og betalingskommune, vil betalingskommunen af tilbud/driftsherre blive opkrævet den fulde takst inklusiv udgifter svarende til egenbetalingen af boligbetaling, el og varme.

Kommuner, som er handlekommune for borgere, som har en anden betalingskommune, skal således sikre sig, at indtægter fra egenbetalingen af boligbetaling, el og varme tilfalder pågældende betalingskommune.

Tilbud/driftsherre skal i boligdokument og varslingsdokument vedrørende tilbud efter Servicelovens § 108 angive, hvilken kommune, der er betalingskommune for pågældende borger.

8.5 MAILINGLISTE TIL FREMSENDELSE AF OPLYSNINGER

Til brug for tilbuds/driftsherres fremsendelse af oplysninger til handlekommuner i hovedstadsregionen er udarbejdet en mailingliste med kontaktoplysninger til handlekommunerne, som kan findes på den fælleskommunale hjemmeside www.hovedstadenskommuner.dk

Handlekommunerne er forpligtiget til at sikre, at oplysningerne på mailinglisten er korrekte. Ændringer til mailinglisten fremsendes til Fælleskommunalt sekretariat for det specialiserede socialområde.

9. FÆLLES VISITATIONSÅFTALE VEDR. KOMMUNIKATIONSCENTRENE

I hovedstadsregionens Rammeaftale 2023-2024 indgår en fælles visitationsaftale vedrørende kommunikationscentre. Ligesom Rammeaftalens øvrige principper for samarbejdet omkring køb og salg af sociale tilbud, er visitationsaftalen vedrørende kommunikationscentre, et redskab, der skal understøtte

det kommunale samarbejde i hovedstadsregionen og samarbejdet mellem kommunerne og regionen. Alle 29 kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden er aftalepart i Rammeaftalen.

Siden 2011 har hovedstadsregionen haft en fælles visitationsaftale vedrørende kommunikationscentrene, som har været omfattet af Rammeaftale for kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden. Pr. 1. januar 2016 trådte en ny visitationsaftale i kraft og den vil fremadrettet være udgangspunkt for samarbejdet mellem kommunikationscentre og kommuner i hovedstadsregionen.

Kommunerne i hovedstadsregionen kan fortsat vælge mellem at anvende den fælles visitationsaftale eller at indgå samarbejdsaftaler med kommunikationscentrene i hovedstadsregionen.

Den fælles visitationsaftale omfatter følgende:

- ▶ Visitationsaftalen
- ▶ Arbejdsgange og hensigtserklæringer på området

Derudover omfatter aftalen inspiration til samarbejdsaftaler mellem kommunikationscentre og kommune, herunder en skabelon til samarbejdsaftaler.

9.1 VISITATIONSÅFTALE

Visitationsaftalen vedrørende kommunikationscentre opstiller en række principper for samarbejdet omkring henvisning og udredning af borgere med *kommunikative og kognitive funktionsevnedssættelser*. Aftaleparterne har således godkendt at samarbejdet mellem kommuner og kommunikationscentre omkring disse borgere skal forgå med udgangspunkt i de opstillede principper. Den enkelte kommune har dog til enhver tid mulighed for at indgå samarbejdsaftaler med et eller flere kommunikationscentre, der således tilsidesætter principperne i den fælles visitationsaftale.

- ▶ Borgere med *kommunikative og kognitive funktionsevnedssættelser*ⁱ kan selv henvende sig til et kommunikationscenter og anmode om en udredning.ⁱⁱ
- ▶ Visitationskompetencen ligger til en hver tid hos handlekommunen.
- ▶ Kommunikationscentre kan iværksætte en udredning.ⁱⁱⁱ
- ▶ Forudsat at sagen er fuldt oplyst, forpligter handlekommunen sig til at træffe afgørelse inden for 15 arbejdsdage efter modtaget udredning.

ⁱ Den fælles visitationsaftale omfatter ydelser efter Lov om Social Service og Lov om Specialundervisning for voksne (inkl. hjælpemidler).

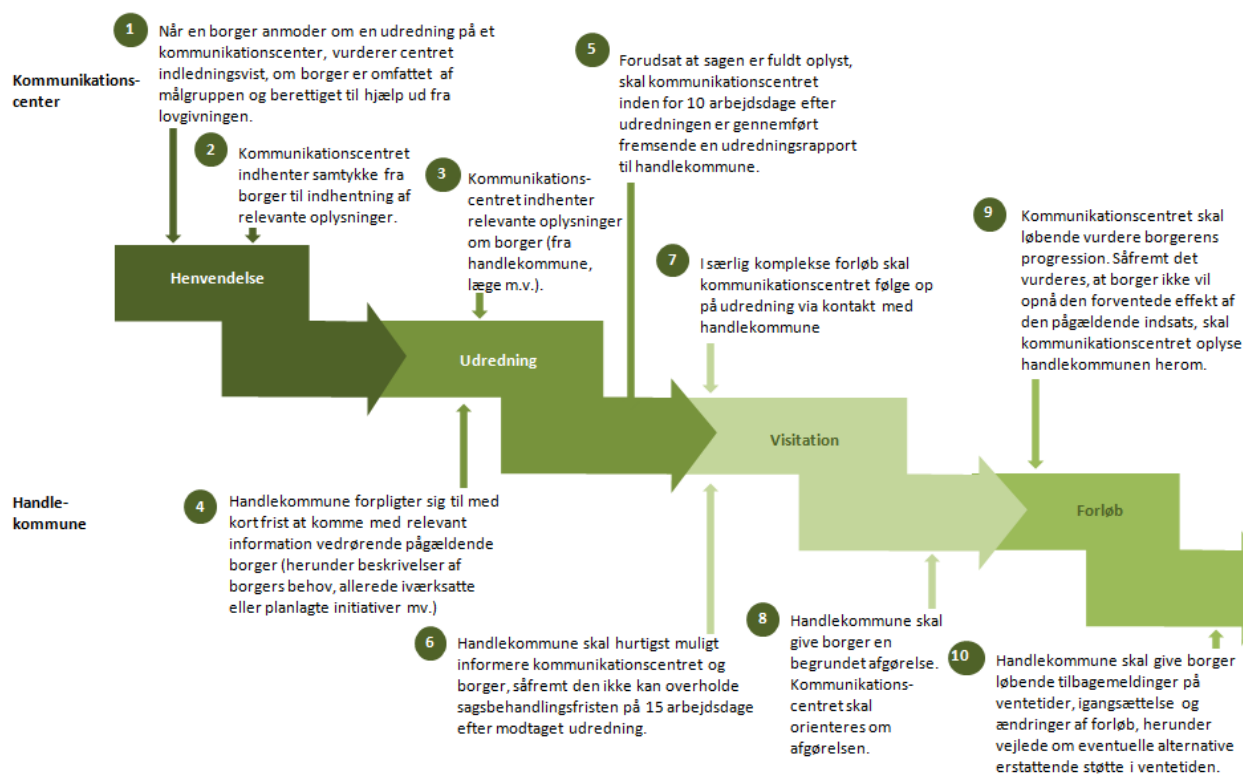
ⁱⁱ Bemærk at den enkelte kommune kan indgå samarbejdsaftaler med et eller flere konkrete kommunikationscentre. I dette tilfælde kan samarbejdsaftalen tilsidesætte den fælles visitationsaftale.

ⁱⁱⁱ Kommunikationscentrenes iværksættelse af en udredning er baseret på en konkret vurdering af pågældende borgers situation. Som udgangspunkt iværksættes der ikke en udredning af borgere, der er udredt inden for løbende 12 måneder medmindre, der er sket væsentlige ændringer i borgerens situation.

9.2 ARBEJDSGANGE OG HENSIGTSEKTLÆRINGER

Nedenfor er via et flow-diagram opstillet en række beskrivelser af arbejdsgange samt hensigtserklæringer om arbejdsgange, som det opfordres til at tage udgangspunkt i ved fremtidige samarbejde mellem kommunikationscentre og kommuner i hovedstadsregionen.

9.3 HENSIGTSEKLÆRING OM ARBEJDSGANGE VEDRØRENDE KOMMUNIKATIONSCENTRE

1. Kommunikationscentrets udredning skal kunne danne grundlag for kommunes visitation ved at udrede borgers vanskeligheder, samt indledningsvist afdække i hvor høj grad en indsats kan afhjælpe begrænsningen af borgers funktionsnedsættelse.
2. Kommunikationscentret skalere udredningens omfang efter borgers behov og vanskeligheder.
3. Kommunikationscentret kan efter konkret aftale med handlekommune vejlede om konkrete indsatsforløb. Vejledning om konkrete indsatsforløb skal foretages ud fra princippet om mindst indgribende indsats.
4. Kommunikationscentret skal bidrage til at sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats for borger.
5. Kommunikationscentret gennemfører en grundig udredning som afsæt for en kort og præcis udredningsrapport. Rapporten skal indeholde formål, mål og den forventede effekt af den kompenserende indsats samt forslag til lovgivningsmæssig ramme.
6. Udredningsrapporten skal indeholde navn og kontaktoplysninger på den pågældende medarbejder på kommunikationscentret, der har foretaget udredningen.
7. Handlekommune skal oplyse en fast kontaktperson til kommunikationscentret i forbindelse med en iværksat udredning.

8. Handlekommune skal danne sig et overblik over den samlede sag for borger og sikre koordination mellem forskellige og samtidige indsatsforløb.
9. Frister for sagsbehandling og ventetider skal være tilgængelige på kommunikationscentrenes hjemmesider.
10. Kommunikationscenter og handlekommune skal understøtte en smidig og hurtig elektronisk kommunikation.

9.4 SAMARBEJDE MELLEM KOMMUNIKATIONSCENTRE OG KOMMUNER

Skabelonen for samarbejdsaftaler mellem kommuner og kommunikationscentre i hovedstadsregionen anbefales anvendt som udgangspunkt for fremtidige aftaler i hovedstadsregionen. Formålet hermed er blandt andet at øge gennemsigtighed og ensartethed i aftalerne, samt at lette kommuner og kommunikationscentres administration omkring indgåelse af samarbejdsaftaler.

Skabelonen kan findes i et særskilt dokument til anvendelse ved indgåelse af konkrete samarbejdsaftaler på www.hovedstadenskommuner.dk

9.5 FORDELE VED AT INDGÅ SAMARBEJDSAFTALER

Erfaringer fra eksisterende samarbejdsaftaler med kommuner i hovedstadsregionen og kommunikationscentre er, at samarbejdsaftaler mellem kommuner og centre i mange tilfælde vil kunne bibringe betydelige fordele for begge parter. Nedenfor er nogle eksempler herpå.

- ▶ De administrative procedurer i forbindelse med visitationen af en borger til en ydelse på kommunikationscenteret forenkles.
- ▶ Færre transaktioner reducerer mængden af sagsbehandlerressourcer i kommunen og på kommunikationscentrene og dermed administrative udgifter hertil.
- ▶ Bidrager til at minimere ventetid for borgeren.
- ▶ Bidrager til et mere vidende og tillidsfuldt samarbejde mellem kommune og kommunikationscenter, herunder via etablering af gensidig forventningsafstemning.

9.6 OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Nedenfor er beskrevet øvrige opmærksomhedspunkter, der bør have in mente i forbindelse med indgåelse af samarbejdsaftaler mellem kommuner og kommunikationscentre:

- ▶ Kommuner har mulighed for at uddelegere myndighedsafgørelser efter Lov om Specialundervisning for voksne til anden part.
- ▶ Kommuner har som udgangspunkt *ikke* mulighed for at uddelegere myndighedsafgørelser efter Lov om Social Service.

9.7 EKSEMPLER PÅ INDHOLD AF SAMARBEJDSAFTALER

Nedenfor er til inspiration beskrevet nogle eksempler på indholdet af eksisterende samarbejdsaftaler mellem kommuner i hovedstadsregionen og kommunikationscentre:

-
- Eksempel 1:** Kommunikationscenteret får kompetence til at kunne fortsætte indsats for borgere i bestemte målgrupper. Der er udelukkende tale om borgere, som kommunen tidligere har visiteret til en indsats og dermed vurderet at være omfattet af målgruppen og have et væsentligt behov for kompensation. Borgerne er visiterede til en indsats og godkendt til at fortsætte en indsats af kommunen (jf. Lov om Social Service). Ved behov for fortsat indsats kan kompenserende forløb således iværksættes omgående. Dette reducerer transaktionsomkostninger og udgifter til genudredninger, ligesom det reducerer ventetiden for igangsættelse af tilbud for borgerne.
-
- Eksempel 2:** Kommunikationscenteret får uddelegeret visitationskompetence overfor bestemte målgrupper med afsæt i en fast økonomisk ramme (jf. Lov om Specialundervisning for voksne). Såfremt antallet af henvendelser fra borgere bosiddende i kommunen stiger med mere end syv procent skal der ske en drøftelse af rammen og mulige initiativer mellem parterne.
-

10. INITIATIVER I FORBINDELSE MED ØKONOMIAFTALE 2020

10.1 JUSTERING AF TAKSTMODELLEN

Regeringen og KL aftalte med ØA2020 at igangsætte initiativer, der bidrager til at skabe mere gennemsigtighed i takststrukturen. Med henblik på at skabe øget sammenlignelighed og gennemsigtighed er det aftalt at justere takstmodellen, så taksterne fremadrettet skal opdeles i en basis- og en ydelsestakst.

Social- og Indenrigsministeriet har med inddragelse af KL, Danske Regioner og Finansministeriet igangsat et arbejde med henblik på at ændre finansieringsbekendtgørelsen, som formentlig træder i kraft for taksterne for 2024.

10.2 FINANSIERINGSMODEL FOR SUNDHEDSLOVSYDELSER TIL BORGERE PÅ BOTILBUD

Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet er vedtaget. Det betyder, at der er mulighed for, at servicelovstilbud kan indregne udgifterne til visse sundhedsydelser i taksten for tilbuddet, jf. Finansieringsbekendtgørelsen.

Lovforslag L85A, som bl.a. skulle give hjemmel til at opkræve mellemkommunal refusion for sundhedslovsindsatser, er trukket tilbage.

10.3 STANDARDKONTRAKTER

Med henblik på at styrke kommunernes køberrolle og understøtte kontraktstyringen er der udarbejdet en skabelon til en standardkontrakt, som kommunerne og leverandører kan anvende i forbindelse med køb/salg af ydelser og indsatser på det specialiserede socialområde.

Der er blevet udarbejdet en skabelon for voksenområdet. Skabelonen ledsages af en vejledning. Standardkontrakten vil være frivillig at anvende, men det anbefales at anvende den ved køb/salg af ydelser og indsatser på det specialiserede socialområde. Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde og specialundervisning besluttede på møde d. 22. juni 2021 at anbefale brug af standardkontrakten på voksenområdet.

Skabelonen for børne- og ungeområdet er ikke godkendt endnu.